

Kyrkosångens vänner

Centralkommitténs årsammansträde ägde rum i Stockholm den 3 januari. Ordföranden, biskop G. Aulén, ägnade inledningsvis några ord åt minnet av centralkommitténs bortgångne mångåriga sekreterare kontraktsprosten Gabriel Grefberg. "Vi tänker med stor tacksamhet på det arbete Grefberg utfört i KSV. Hans protokoll var långt mera utförliga än vad som i allmänhet brukar vara fallet. De som kommer att följa arbetet i framtiden skall säkerligen ha stor nytta av att studera dem."

I sitt hälsningsanförande yttrade biskopen bl. a.: "1960 har varit ett mycket händelserikt år ur kyrkomusikalisk synpunkt. Jag erinrar då först om den stora rikskyrkosångshögtiden i Hälsingborg och om de internationella orgeldagarna i samma stad. En liturgisk nämnd har kommit till stånd, och vi emotser den med stora förväntningar. Ett önskemål är att den skall stödja det som växer fram, sovra och befordra till gudstjänstligt bruk det som är värt att komma in i vår kyrkas ordning." Efter att ha berört senaste utgåvor såsom Koralmusik II, Kyrkovisor för barn samt Evangelietexter fortsatte talaren: "Det spirar överallt. Vi har kommit in i ett nytt kyrkomusikaliskt skede. Svenska kyrkan har ej någonsin haft så stora möjligheter."

Skriftligt avfattade rapporter föredrogs från resp. koralsektionen, orgelrådet, körsektionen och sektionen för kyrklig skrud och prydnad, varpå följde ett synnerligen livligt och givande meningsutbyte. Beträffande praktiserande av alternatimsång och andra avvikelser från hävdvunnen praxis rekommenderade flera talare försiktighet.

En stor del av diskussionen kom att röra sig om kyrkomusikerutbildningen. Man framhöll härvid bl. a. vikten av att de blivande kyrkomusikerna under studietiden bereddes tillfälle att leva sig in i gudstjänsten och att det liturgiska orgelspelet ägnades större uppmärksamhet. Vad beträffar musikhögskolans utbildning av kyrkomusiker upplystes att en av musikaliska akademien tillsatt kommitté fått i uppdrag att utreda hur den praktiska utbildningen skall gå till.

Ifråga om konfirmandundervisningen efterlystes material rörande den gudstjänstliga musiken. Man borde söka få till stånd bandinspelningar av nattvardsmässan och övrig mässmusik. Centralkommitténs beslut i detta ärende blev att en skrivelse till diakonistyrelsens konfirmandkommitté skulle avgivas med begäran om sakens ordnande.

Sista punkten på föredragningslistan upptog styrelseval. Till centralkommitténs ordförande omvaldes biskop G. Aulén, till v. ordf. efter biskop A. Nygren, som avböjt ev. återval, utsågs biskop G. Borgenstierna och till sekr. organisten-kantorn, teol. kand. Lars Hartman. Övriga förutvarande styrelseledamöter, G. Gustafsson, J.-H. Åberg, H. Weman och W. Ahlén omvaldes.

Waldemar Ahlén
tf. sekr.

KSV:s centralkommittés räkenskaper för år 1960 upptaga i sammandrag följande poster:

INKOMSTER

Behållning vid årets början	1.405: 71
Årsavgifter	1.600: 00
Samfundet för unison sång	500: 00
Kollekt i S:ta Maria, Hälsingborg..	61: 80
Postgirokontoret	5: 00
Bankränta under året	0: 17
	3.572: 68

UTGIFTER

Sekreterarens arvode och utlägg för 1959	164: 70
Sekreterarens arvode och utlägg för 1960	136: 50
Anslag till Svenskt Gudstjänstliv ..	250: 00
„ „ Geijerskolan	200: 00
Sammanträden, porton m. m.	849: 76
Behållning till år 1961	1.971: 72
	3.572: 68

Gökhem den 31 december 1960.

Karl G. Gustafsson
kassaförvaltare

KYRKOSÅNGENS VÄNNER I LUNDS STIFT

har under 1960 hållit fyra styrelsesammanträden och som vanligt årsmötet i Lund, höstmötet utom stiftsstad, denna gången förlagt till Tomelilla.

Vid årsmötet talade dr phil. S. H. Poulsen om de av honom återutgivna Malmömässböckerna från 1528 och 1535, och vid höstmötet fick man lyssna till professor S. Kjellerströms föredrag om "Sång till skiftes". Denna gamla reformationssed är ju högst aktuell nu sedan man alltmera börjat utföra gradualpsalmen på detta sätt. Framställningen illustrerades med utmärkta upptagningar från årets koralvecka och gav exempel både på sång till skiftes och niofaldigt kyrie.

Från arbetet "ute på fältet" skall dels antecknas den sedvanliga koralveckan i Båstad, vilken detta år samlat 130 deltagare och höll nästan på att spränga stiftsgårdens möjligheter, dels KSV:s understöd till åtskilliga kurser på

skilda platser inom stiftet. Till koralveckan hade tio stipendier — fritt deltagande och uppehälle — anslagits.

Malmö i dec. 1960.

N. G. Zettergren
sekreterare

Arsberättelse för verksamheten inom Kyrkosångens Vänner i Skara stift gällande 1960.

KSV i Skara stift har under år 1960 varit i flitig verksamhet. Körarbetet har i huvudsak skett i tre kretskörer:

- Skara-Lidköpingskören under kantor Lundin, Saleby;
- Vänersborgskretsen under ledning av komm. Bertil Fridén, Vänersborg;
- Falköping-Skövdekretsen, dirigerad av komm. Linnell, Älgårås.

Den största uppgiften för året var den för alla tre köerna gemensamma sånggudstjänsten i Skara i samband med årets prästmöte. Den stora kören, dirigerad av kantor Lundin, sjöng Moréns Huru ljuvliga äro icke dina boningar, Bach: Så skön går morgonstjärnan fram, med valthornsack., samt Buxtehudes kantat Allt vad helst I gören, med stråkar och cembalo. Efter minnstalet över avlidna prästmän sjöngs completorium.

Enligt samstämmiga vittnesbörd skapade KSV en förnämlig ram omkring den gripande gudstjänsten, och Biskopens tack till KSV vid prästmötets avslutning var en stor uppmuntran. Samtliga tre köer sjöngo gemensamt även i Kvämung kyrka, varvid förutom Skaraprogrammet också hymner omkring Allhelgona och Domsöndag framfördes.

Vid förra årets årsmöte framfördes önskemålet att KSV skulle deltaga vid ordinarie gudstjänster och berika dem med liturgisk sång. Vänersborgskretsen har i sin rapport meddelat, att den deltagit i en fullständig högmässa i Vänersnäs kyrka och där sjungit förutom de liturgiska partierna tre hymner. Kretsen har vidare framfört advents- och julhymner på vårdanstalter och sjukhus och skall deltaga i en nyårsbön den 31 dec.

Skara-Lidköpingskretsen rapporterar sånggudstjänster i Älgårås, med bl. a. Buxtehude: Intet skall oss skilja och Schütz: Vår Herres Jesu Sju Ord på Korset; i Kållands Mellby med sånger omkring Alla Helgons Dag och Domsöndag samt Advents- och julsånger på Lidköpings lasarett.

Från Falköping-Skövdekretsen meddelas att passionshymner och Improperier med Höga Kors av Palestrina sjungits i Sätters och Mofalla kyrkor, Påsk- och Pingsthymner i Kungslena, Allhelgona- och Domsöndagshymner i Blidsberg samt Advents- och julhymner i Anklinga, där bl. a. Buxtehudes julkantat *In dulci jubilo* framfördes.

Av ovanstående rapporter från kretskörerna kan utläsas ett flitigt arbete detta år. De enskilda framträdandena kanske inte varit så många, men inövandandet av programmet vid prästmötet i Skara har tagit mycken tid i anspråk, inte minst med kantaten *Allt vad helst I gören*. Vänersborgskretsen, som rekryteras från ett relativt begränsat geografiskt område, har kunnat ha regelbundna övningar varje vecka under vissa tider, vilket ju är synnerligen förtjänstfullt.

Det stora glädjeämnet detta år är, att det musiksällskap, som sedan ca 10 år spelat i Vadsbobygderna, nu har knutits fastare till KSV, varför större musikverk av mer krävande art numera kan ingå i repertoaren.

Slutorden i Skara-Lidköpingskretsens rapport får utgöra sammanfattningen på årets arbete:

Intresset för KSV:s arbete är stort, såväl från församlingarnas sida som från körmedlemmarnas. Vid sina besök i de olika församlingarna är kören föremål för en synnerligen stor gästfrihet. Allt är glädjande och bådär gott för framtiden.

Älgårås den 28 dec. 1960.

Rune Linnell
sekreterare

Årsrapport från Strängnäs Stifts Kyrkosångsförbund—Kyrkosångens Vänner.

Verksamheten inom Strängnäs Stifts Kyrkosångsförbund—Kyrkosångens Vänner har i år

huvudsakligen ägnats åt KSV:s körsektionsuppgifter. Planer att inom förbundet bilda en sektion speciellt för KSV:s arbete synes icke genomförbart, varför vi får bedriva vår verksamhet som förut.

Under sommaren har en kurs för korister och körledare hållits på stiftsgården Stjärnholm. I kursen ingick, förutom körsång och gehörslära som leddes av domkyrkoorganist Rudolf Norrman, grupparbete kring alternatimsången med Koralmusik II som primärt arbetsmaterial. Kvällstimmar anslogs till föreläsningar där musikedirektör Harald Göransson presenterade Koralmusik II, pastor Lars Ridderstedt talade om "Kyrkan och Konsten" och komminister Christofer Klasson gav en inblick i ryskt kyrkoliv. Dessutom ledde Rudolf Norrman en musikhistorisk orientering.

I kursverksamheten har även ingått en veckoslutskurs som speciellt ägnades åt högmässans liturgiska partier och alternatimsången. I kursen, som leddes av domkyrkoorganist Norrman, ingick även ett föredrag av musikedirektör Lars Edlund över ämnet "Äldre koralskatter i vår psalmbok".

Årets kyrkosångshögtid hölls i Askersunds landsf. kyrka. I denna medverkade, förutom stiftskören under ledning av 3:e förbundsdir. kantor Ejnar Lundqvist, Hallsbergs ungdomskör och Strängnäs-Eskilstuna kammarkör. Kyrkoherde Sigurd Håkanson talade över ämnet "Gudstjänstlivet och kyrkomusiken" och orgelmusiken utfördes av musikedirektör Rune Engso.

Strängnäs den 30 dec. 1960.

Harry Carlsson
sekr.

*Kyrkosångens Vänner i Stockholms stift.
Verksamhetsberättelse för 1960.*

Verksamheten har även under det gångna året huvudsakligen koncentrerats kring den kyrkliga konsten i dess olika uttrycksformer.

Kretsens traditionella vårutflykt ställdes till ett antal medeltidskyrkor i Södermanland, vilka besågos under ledning av bl. a. prof. Andreas Lindblom varjämte orglarna demonstrerades av

W. Ahlén. Förutom orgelmusik förekom sång av eleven vid K. Musikhögskolan Lilian Sjöstrand. I samband med utflykten hölls årsmöte.

Kretsens höstsammankomst var förlagd till storkyrkoförsamlingen, varvid domkyrkoorganisten Gotthard Arnér dels lämnade en instruktiv redogörelse för om- och tillbyggnaden av Storkyrkans stora orgel, dels vid utförande av

ett förnämligt Bach-program gav prov på orgelns utomordentliga klangmöjligheter.

Senare delen av sammankomstens program upptog föredrag m. färgbilder av W. Ahlen om dennes resa till Afrika och Det heliga landet.

Bägge sammankomsterna har varit väl besökta.

Kretsen har f. n. 132 medlemmar.

Waldemar Ahlén